

การศึกษาศาสนาวิสุทธิไตรทศน์แห่งประเทศไทย ชอง 8 ลำปาง
ในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค

นางวชิรา รินทร์ศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-186-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16995260.

A STUDY OF "CHANNEL 8" TELEVISION STATION
AS A REGIONAL MASS MEDIUM

Mrs. Wachira Rinsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-186-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาศาสนาวิสุทธิไตรทศน์แห่งประเทศไทย ชอง 8 ลำปาง
ในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค

โดย

นางวชิรา รินทร์ศรี

ภาควิชา

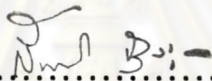
การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

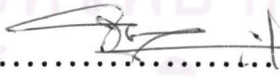

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ)

พิมพ์โดยฉบับลิขสิทธิ์ของวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงเล่มเดียว

วชิรา จินทร์ศรี : การศึกษาสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางในฐานะ
สื่อมวลชนส่วนภูมิภาค (A STUDY OF "CHANNEL 8" TELEVISION STATION AS A
REGIONAL MASS MEDIUM) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. จุฬพล รอดคำดี, 180 หน้า
ISBN 974-584-186-2

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาลักษณะการดำเนินงานและปัจจัยที่มีบทบาทต่อการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค และบทบาทในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505-2535

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 8 ลำปาง ไม่ได้ดำเนินงานในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาคและสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น แต่มีลักษณะเป็นเพียงสถานีเครือข่ายของสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 11 มีเพียง 7 รายการ เท่านั้น ที่เข้าข่ายของการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากมีปัจจัยที่มีบทบาทต่อการดำเนินงาน ดังนี้ ปัจจัยภายในซึ่งถูกควบคุมและกำหนดคนโยบายมาจากส่วนกลาง ทำให้มีผลต่อนโยบายของผู้บริหารสถานี. นอกจากนั้น ในความเป็นมืออาชีพยังขาดแคลนบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานและผลิตรายการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ อีกทั้งเทคโนโลยีการแพร่ภาพออกอากาศยังล้าหลัง ประกอบกับงบประมาณยังไม่เพียงพอในการผลิตรายการเพื่อชุมชนท้องถิ่น ส่วนปัจจัยภายนอก คือ การมีสถานีโทรทัศน์จากส่วนกลางขยายเครือข่ายมายังภาคเหนือ ซึ่งทำให้มีผลต่อการสนับสนุนการเป็นผู้ปลั๊กรายการให้กับรายการของทางสถานี อีกทั้งการควบคุมทางกฎหมายทำให้การผลิตรายการท้องถิ่นมีน้อยลงและปัจจัยสุดท้าย คือ ความต้องการและความสนใจของผู้ชมรายการที่ต้องการชมรายการโทรทัศน์ที่มาจากส่วนกลาง มากกว่ารายการท้องถิ่นจึงทำให้การผลิตรายการของท้องถิ่นมีน้อยลง

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C550723 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: OPERATION/CHANNEL 8/REGIONAL MASS MEDIUM
WACHIRA RINSRI : A STUDY OF "CHANNEL 8" TELEVISION STATION AS A
REGIONAL MASS MEDIUM. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF JOOMPOL RODCUMDEE
180 pp. ISBN 974-584-186-2

The purpose of this study is to examine factors affecting the operation of Channel 8 Television Station, Lampang, as a regional mass medium and the role of the station in the community from 1962 to 1992.

Results indicate that the station does not function, as much, as a regional or community station, but rather as a relay station of Channel 11 Television Station, for only 7 of its programs are true community programs. Several internal factors prevent the station from being more community oriented. First, the station policy is largely influenced by the policy makers in the center. Secondly, The station does not have enough personnel with professionalism, management capability and sufficient program production skills. Thirdly, it is not equipped with modern production and broadcasting technology and does not have enough budget to produce community programs. External factors include the fact that the station has lost some of its sponsors to the central stations which have expanded their operations to cover the northern region. Moreover, close supervision of several regulatory bodies does, to a certain extent, discourage the production of local programs. Finally, the fact the local people are more interested in watching programs produced from the central station has decreased the demand for local programs.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ..... พ. รุณี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... J. Rodcumdee
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ ศิริชัย ศิริภักยะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และ
รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ
และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ต่อการวิจัยนี้มาโดยตลอด รวมทั้งคณาจารย์ในโครงการนิเทศศาสตร
มหาบัณฑิต ภาคนอกเวลาราชการทุกท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

และขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ โครงการนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 3
ทุกท่าน โดยเฉพาะ พันโทหญิง วโรชา สุทธิรักษ์ ที่ได้ทุ่มเทร่างกาย และแรงใจ ช่วยเหลือ
เพื่อน ๆ และข้าพเจ้า ให้มีกำลังใจ พลังในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ล้ำปาง และผู้ให้
สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ากรุณาให้ข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งเป็น
ประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อที่ให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าอยู่บนสวรรค์
อีกทั้งคุณแม่ที่สนับสนุนในด้านการเงินและให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้าเสมอมา รวมถึงพี่ ๆ น้อง ๆ
และเพื่อนร่วมงานที่ช่วยแบ่งเบาภาระของงานประจำในช่วงที่ข้าพเจ้าทำการศึกษา จนกระทั่ง
สำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณบุคคลทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมดในที่นี้ ซึ่งมีส่วน
ช่วยเหลือและให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ อีกครั้งหนึ่ง

วชิรา รินทร์ศรี

29 กันยายน 2537

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
สารบัญตัวอย่าง.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
ปัญหาที่วิจัย.....	4
วัตถุประสงค์.....	4
ข้อสันนิษฐาน.....	5
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ของสื่อมวลชน.....	9
แนวคิดโครงสร้างการจ้ององค์กรวิทยุโทรทัศน์ไทยในส่วนภูมิภาค....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อมวลชนสำหรับชุมชน.....	21
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
แหล่งข้อมูล.....	29
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
การนำเสนอข้อมูล.....	31
4. การดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง..	32

สารบัญ(ต่อ)

กำเนิดสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง.....	32
ยุคทองประชาสัมพันธ์เขตลำปาง (พ.ศ. 2505 - 2518).....	32
นโยบายในการบริหารงานและการดำเนินงาน.....	33
การดำเนินงานในการแพร่ภาพออกอากาศ.....	36
รายการโทรทัศน์.....	39
-รายการที่มาจากส่วนกลาง.....	39
-รายการท้องถิ่น.....	41
สัดส่วนรายการ.....	44
สรุปการดำเนินงานในยุคทองประชาสัมพันธ์เขตลำปาง.....	47
ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จังหวัดลำปาง (พ.ศ. 2518 -2529).	48
นโยบายในการบริหารงานและการดำเนินงาน.....	48
การดำเนินงานในการแพร่ภาพออกอากาศ.....	53
รายการโทรทัศน์.....	56
-รายการที่มาจากส่วนกลาง.....	56
-รายการท้องถิ่น.....	57
สัดส่วนรายการ.....	58
สรุปการดำเนินงานในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 จังหวัดลำปาง....	61
ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดลำปาง (พ.ศ. 2529 - 2535).	62
นโยบายในการบริหารงานและการดำเนินงาน.....	62
การดำเนินงานในการการแพร่ภาพออกอากาศ.....	65
รายการโทรทัศน์.....	69
-รายการที่มาจากส่วนกลาง.....	69
-รายการท้องถิ่น.....	70
สัดส่วนรายการ.....	72
สรุปการดำเนินงานในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดลำปาง....	75
5 ปัจจัยที่มีบทบาทในการดำเนินงาน ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย	
ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค.....	78
ยุคทองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง.....	78
-ปัจจัยภายใน.....	78
-ปัจจัยภายนอก.....	83

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสังคม สถาบันสื่อมวลชน องค์กรสื่อมวลชนและบทบาทของสื่อมวลชน.....	10
2 แสดงถึงปัจจัยที่มีบทบาทต่อการดำเนินงานของสื่อมวลชน.....	13
3 แสดงการแบ่งส่วนงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยในส่วนภูมิภาค.	19
4 แสดงการแบ่งส่วนงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางในบุคคลกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง (พ.ศ. 2512 - พ.ศ. 2518).....	35
5 แสดงการแบ่งส่วนงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางในบุคคลศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง (พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2529).....	51
6 แสดงการแบ่งส่วนงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางในบุคคลศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง (พ.ศ. 2529 - พ.ศ. 2535)....	64

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตัวอย่าง

ตัวอย่างที่	หน้า
1 แสดงแผนผังรายการประจำวัน ของสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง.....	38
2 แสดงแผนผังรายการประจำวัน ของสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง.....	55
3 แสดงแผนผังรายการประจำวัน ของสถานีวิทย์โทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง.....	67

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสัดส่วนรายการ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางใน ยุคกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง.....	45
2 แสดงสัดส่วนเปรียบเทียบรายการที่มาจากส่วนกลาง และรายการของท้องถิ่นของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง.....	46
3 แสดงสัดส่วนรายการ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางใน ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง.....	59
4 แสดงสัดส่วนเปรียบเทียบรายการที่มาจากส่วนกลาง และรายการของท้องถิ่นของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง.....	60
5 แสดงสัดส่วนรายการ ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางใน ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง.....	72
6 แสดงสัดส่วนเปรียบเทียบรายการที่มาจากส่วนกลาง และรายการของท้องถิ่นของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง.....	73
7 แสดงสัดส่วนรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางจัดแผน ผังรายการเอง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง.....	74

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย